

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น
สำคัญของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ROLES OF SCHOOL ADMINISTRATORS AND STUDENT-CENTERED
LEARNING PROCESS OF SCHOOLS UNDER THE CHONBURI PROVINCIAL
ADMINISTRATION ORGANIZATION

อารียา อังสนุ¹, จุฬารัตนภรณ์ ณะแพทย์²

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี
อาจารย์ประจำ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี 2) ศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี และ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในวิจัย ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 ในระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา จำนวนทั้งสิ้น 186 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือทักษะด้านมนุษย ($\bar{X} = 4.26$) และทักษะด้านมโนภาพ ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ 2) การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี พบว่าโดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.19$) รองลงมาคือการประเมินผล การเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.18$) การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.17$) สื่อการเรียนการสอน และแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.10$) การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 4.00$) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.88$) และการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (X_1) มีความสัมพันธ์กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (Y_1) ($r = .235$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ทักษะด้านมนุษย (X_2) กับการ

จัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Y2) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .327$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

คำสำคัญ: บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา, การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

ABSTRACT

This research aimed 1) to study the roles of school administrators under the Chonburi provincial administration organization 2) to study the student-centered learning process of schools under the Chonburi provincial administration and 3) to study the relationship between roles of school administrators and student-centered learning process of schools under the Chonburi provincial administration. The samples consisted of 186 teachers who had taught in schools under the Chonburi provincial administration organization. The instruments used to collect data were questionnaires with five levels rating scales. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation and Pearson's correlation coefficient.

The results of the study were found that: 1) The roles of school administrators under Chonburi provincial administration organization in overall aspect were at high levels (Mean = 4.27). When considering in each aspect, sorted by descending was found that the technical skills (Mean = 4.31) had the highest mean scores, followed by human skills (Mean = 4.26) and conceptual skills (Mean = 4.24) respectively. 2) The student-centered learning process of schools under the Chonburi provincial administration organization in overall aspect were at high levels (Mean = 4.05). When considering in each aspect, sorted by descending was found that learning process (Mean = 4.19) had the highest mean scores, followed by learning evaluation (Mean = 4.18), curriculum and development (Mean = 4.17), learning media and resources (Mean = 4.10), collaboration with the community (Mean = 4.00), research for learning development (Mean = 3.88) and personnel development (Mean = 3.85) respectively. 3) The roles of school administrators (X_1) was related to student-centered learning process of schools (Y_1) ($r = .235$) The highest correlated were: human skills (X_2) with learning media and resources (Y_2) with positively correlated at moderate level ($r = .327$), the statistically significant at .01 level. The least correlated were human skills (X_2) with learning evaluation (Y_3) with positively correlated at low level ($r = .241$), the statistically significant at .01 level.

Keywords: Roles of School Administrators, Student-Centered Learning Process

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติมพุทธศักราช 2545 ได้กำหนดแนวทางการจัดการศึกษาของโรงเรียนในหมวด 4 มาตรา 22-30 มีนัยตามสาระที่กำหนดว่า สถานศึกษาต้องจัดการศึกษาโดยยึดหลักให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการเรียนรู้จึงต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามศักยภาพ มีสาระการเรียนรู้ที่ครอบคลุมความรู้ คุณธรรม และกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการฝึกทักษะกระบวนการคิด การผสมผสานสาระความรู้ การบูรณาการคุณธรรม ค่านิยมในทุกวิชา พึงจัดบรรยากาศสภาพแวดล้อมสื่อการเรียน แหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต โดยมีกลไกสำคัญคือ ให้ใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการเรียนรู้ และในการพัฒนาประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน การประสานสัมพันธ์กับทุกฝ่ายในชุมชนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างครูและผู้เรียน โดยมีเป้าหมายสำคัญที่ผู้เรียนควรมีผลสัมฤทธิ์และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ สาระสำคัญตามความในมาตราดังกล่าวสื่อความได้ว่าหากการจัดการศึกษาของครูมีการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลแล้ว คงไม่มีคำกล่าวที่ว่า ระบบการศึกษาไทยและการวิจัยไทยตกอยู่ในภาวะล่อเลียนและพึ่งพาแหล่งความรู้ และนิยมการเรียนรู้จากแหล่งภายนอกมากกว่า (นรินทร์ สังข์รักษา,

2551) เพราะครูคือกลไกสำคัญของการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ การส่งเสริมและพัฒนาทักษะการวิจัย การเผยแพร่เทคนิคการเรียนการสอนที่มีจุดมุ่งเน้นทักษะการคิด และความสามารถเชิงวิชาการให้กับบุคลากรในโรงเรียน จึงเป็นเรื่องที่ทุกฝ่ายต้องตระหนัก และร่วมมือกัน (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2553) โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีมีทั้งสิ้น 11 โรงเรียนเปิดสอนในระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย แต่ละโรงเรียนมีจำนวนนักเรียนมากน้อยแตกต่างกันออกไปปัญหาที่พบมีหลายด้านเช่น ผู้ปกครองย้ายโรงเรียน เด็กนักเรียนขาดเรียนไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร ความคิดเห็นและแนวทางการจัดการเรียนระหว่างผู้บริหารและครูบางครั้งขัดแย้งกัน ครูได้รับมอบหมายงานมากทำให้สอนได้ไม่เต็มที่ ผู้ปกครองไม่ค่อยมีการติดต่อกับผู้บริหารโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่คาดหวังไว้ ปัญหาดังกล่าว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีบทบาทในการจัดการเรียนสอนโดยการมุ่งเน้นไปที่เด็กนักเรียนเป็นอันดับแรก ๆ เพื่อให้เด็กนักเรียนมีความสุขในการเรียนและอยากมาเรียนมากขึ้น จะเห็นได้ว่าบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษานั้นสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เพราะเป็นผู้นำนโยบายของรัฐบาลมาสานต่อให้ไปสู่เป้าหมาย เป็นผู้นำในการวางแผน วางแนวทางในการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ การพัฒนาการเรียนการสอน และเป็นผู้ส่งเสริมให้ครูทุกคนมีส่วนร่วมในการจัด

กิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่สัมพันธ์กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เพื่อนำผลจากการวิจัยไปใช้พัฒนาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
2. เพื่อศึกษาการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี

ขอบเขตของการวิจัย

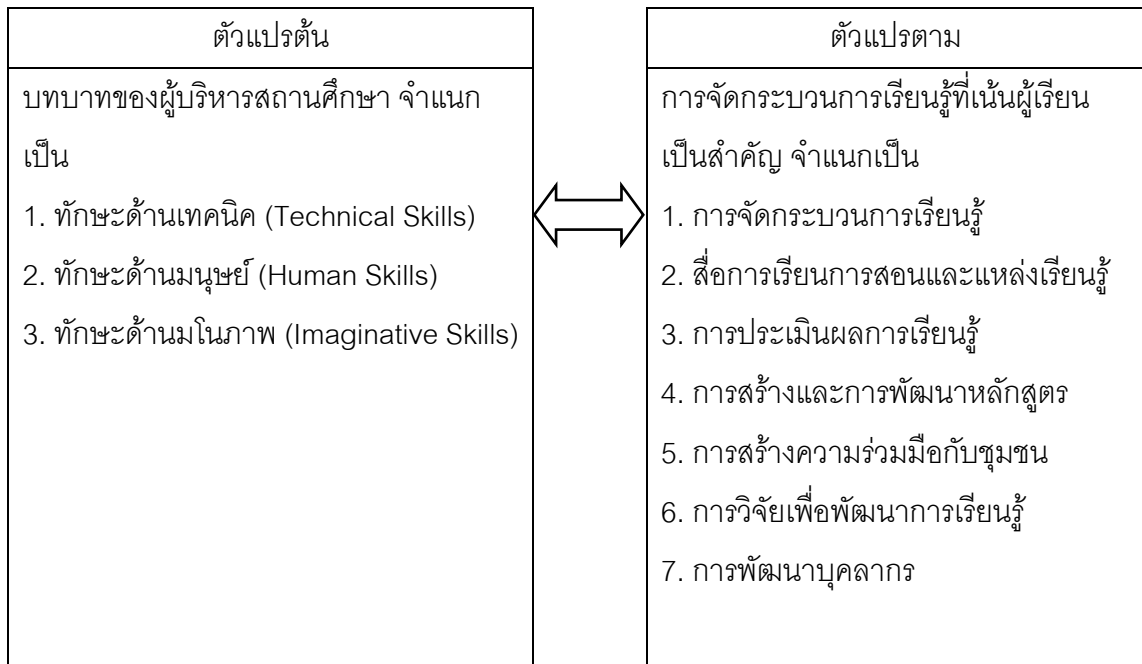
ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้ตามแนวคิดของ Robert (1995)

ใน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) 2) ทักษะด้านมนุษย์ (Human Skills) 3) ทักษะด้านจินตภาพ (Imaginative Skills) และการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ใช้แนวคิดตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2542) มี 7 ด้าน ได้แก่ 1) การจัดกระบวนการเรียนรู้ 2) สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ 3) การประเมินผลการเรียนรู้ 4) การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร 5) การสร้างความร่วมมือกับชุมชน 6) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และ 7) การพัฒนาบุคลากร

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 ที่เปิดสอนในระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา รวมทั้งสิ้น 352 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ครูที่ปฏิบัติงานในโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ปีการศึกษา 2560 ในระดับอนุบาลถึงชั้นมัธยมศึกษา โดยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยตารางกำหนดขนาดของ Krejcie and Morgan (1970) แล้วดำเนินการสุ่มชั้นภูมิ และสุ่มแบบง่าย (Stratified Random Sampling) จำนวนทั้งสิ้น 186 คน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

แผนภาพ 1 แสดงกรอบแนวคิดในการวิจัย

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) ($\bar{X} = 4.31$) รองลงมาคือทักษะด้านมนุษย (Human Skills) ($\bar{X} = 4.26$) และทักษะด้านมโนภาพ (Imaginative Skills) ($\bar{X} = 4.24$) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1.1 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในทักษะด้านเทคนิค (Technical Skills) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดลำดับความสำคัญของกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.38$)

และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ สามารถทำหน้าที่ประธานในที่ประชุมครูได้อย่างเรียบร้อย ($\bar{X} = 4.17$)

1.2 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในทักษะด้านมนุษย (Human Skills) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครูผู้สอน ($\bar{X} = 4.39$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้คำปรึกษาคำแนะนำ เพื่อความก้าวหน้าแก่ครู ($\bar{X} = 4.14$)

1.3 บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ในทักษะด้านมโนภาพ (Imaginative Skills) โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ นำความรู้และวิธีการที่หลากหลายมาช่วย

ในการวางแผนปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ($\bar{X} = 4.41$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ กำหนดขอบข่ายงานโดยบริหารงานตามภารกิจ ทั้ง 4 งานของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม ($\bar{X} = 4.05$)

2. การจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.19$) มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือ การประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.18$) การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.17$) สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.10$) การสร้างความร่วมมือกับชุมชน ($\bar{X} = 4.00$) การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.88$) และการพัฒนาบุคลากร ($\bar{X} = 3.85$) ตามลำดับ

2.1 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.27$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ส่งเสริมให้ครูทำแผนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ($\bar{X} = 4.06$)

2.2 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับ

มาก ($\bar{X} = 4.10$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ สนับสนุน ส่งเสริมให้ครูสร้างสื่อการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับนักเรียน ($\bar{X} = 4.24$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดหาสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.99$)

2.3 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ เปิดโอกาสให้นักเรียนประเมินตนเองและเพื่อน ($\bar{X} = 4.30$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดให้มีการประเมินผลการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 4.06$)

2.4 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ จัดทำแผนการเรียนตามความสนใจ ความสามารถ และความถนัดของผู้เรียน ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ติดตามผลการใช้แผนการเรียน เพื่อปรับปรุงและพัฒนา ($\bar{X} = 4.12$)

2.5 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน ($\bar{X} = 4.09$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของโรงเรียน ($\bar{X} = 3.95$)

2.6 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูทำการวิจัยในชั้นเรียน ($\bar{X} = 3.90$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ นำผลการวิจัยมาพัฒนาโรงเรียน ($\bar{X} = 3.84$)

2.7 ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี มีการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการพัฒนาบุคลากรโดยรวม ($\bar{X} = 3.85$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ส่งเสริมให้ครูแสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลา ($\bar{X} = 3.90$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ จัดหาเอกสาร งานวิจัยเกี่ยวกับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เผยแพร่ให้แก่ครู ($\bar{X} = 3.78$)

3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (X_1) มีความสัมพันธ์กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี (Y_1) ($r = .235$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า คู่ที่มีความสัมพันธ์กันสูงสุดคือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) (X_2) กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (Y_2) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับปานกลาง ($r = .327$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 คู่ที่มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุดคือ บทบาทของ

ผู้บริหารสถานศึกษา ทักษะด้านมนุษย (Human Skills) (X_2) กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (Y_3) มีความสัมพันธ์กันทางบวกในระดับต่ำ ($r = .241$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อภิปรายผล

1. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญสูง คือ เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ และรับบทบาทของตนเองเป็นอย่างดี จึงสามารถทำให้การบริหารจัดการสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีดำเนินไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ คาวี เจริญจิตต์ (2557) ที่ศึกษาเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาระยอง ผลการศึกษาพบว่า ทักษะการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง โดยภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากเรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ ทักษะด้านมนุษยสัมพันธ์ ทักษะด้านความคิดรวบยอด และทักษะด้านเทคนิควิธี ตามลำดับ และการบริหารวิชาการของสถานศึกษาตามความ

คิดเห็นของครูผู้สอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ โดยภาพรวมและเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก คือ การพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา และส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. การจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรีโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ตระหนักดีว่าการเรียนรู้ต้องทำให้เกิดกับผู้เรียนมากที่สุด รวมไปถึงจนถึงวิธีดำเนินการคือ ให้เสรีภาพแก่ผู้เรียนในการบรรลุเป็นผู้มีปัญญา ด้วยการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผ่านประสบการณ์ตรง เช่น ประสบการณ์ในการแก้ปัญหา การเรียนการสอนต้องมีการพัฒนาและกระตุ้นสติปัญญาให้มีความสามารถในการใช้เหตุผล รู้จักคิดวิเคราะห์ และใช้ศักยภาพของตนเองได้อย่างเต็มที่ สามารถปรับตัวให้ประสานกับสภาพแวดล้อม ทั้งที่เป็นมนุษย์ ธรรมชาติ และความเจริญทางเทคโนโลยี เป็นการศึกษาที่พัฒนาคนให้มีชีวิตครบ 4 ด้าน คือ ภาวิตกาย หมายถึง กายที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว มีความสัมพันธ์กับสภาพแวดล้อมทางกายได้ดี ภาวิตศีล หมายถึง มีศีลที่เจริญแล้วหรือ

พัฒนาแล้ว มีพฤติกรรมทางสังคมที่พัฒนาแล้ว ดำรงอยู่ในวินัย ก่อสันติสุข ภาวิตจิต หมายถึง มีจิตใจที่เจริญแล้วหรือพัฒนาแล้ว มีปัญญาที่เป็นอิสระจากการครอบงำของกิเลส รู้เข้าใจและเห็นสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริง รู้เท่าทัน จนมีความเป็นอิสระโดยสมบูรณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิยวรรณ เพชรภา (2551) ที่ศึกษาเรื่อง การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการศึกษาพบว่า โดยภาพรวมข้าราชการครูมีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ทุกด้านมีระดับการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีระดับการดำเนินการมาก 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการวางแผน รองลงมาคือ ด้านการจัดการและด้านการนำ ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือ ด้านการควบคุม โดยให้เหตุผลว่า โดยภาพรวมแล้วผู้บริหารสถานศึกษามีการบริหารจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ปัจจุบันเป็นยุคปฏิรูปการเรียนรู้ สถานศึกษาทุกแห่งได้รับนโยบายในการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มาตรฐานในการจัดการศึกษา จากกระทรวงศึกษาธิการเหมือนกัน ทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องดำเนินการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้บรรลุเป้าหมายเดียวกัน ซึ่งการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช

2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กล่าวถึงหลักการจัดการศึกษาที่สถานศึกษา ทุกแห่ง ทุกรูปแบบ ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคน มีความสามารถในการเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ได้และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียน สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตาม ศักยภาพ มีกระบวนการที่เป็นระบบ มีบุคคล และหน่วยงานที่รับผิดชอบเข้ามาร่วม ดำเนินการ มีการกำหนดมาตรฐานคุณภาพ การศึกษา มีมาตรฐานและดัชนีชี้วัดคุณภาพ การศึกษาและการบริหารจัดการที่ชัดเจน จึงทำ ให้สถานศึกษามีการวางแผนการดำเนินงาน ต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับนโยบายในการจัด การศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

3. บทบาทของผู้บริหารโรงเรียนมี ความสัมพันธ์กับการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ที่เป็น เช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี ให้ ความสำคัญกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้น ผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีการจัดการเรียนการ สอนที่เน้นให้ผู้เรียนสร้างความรู้ใหม่และ สิ่งประดิษฐ์ใหม่โดยการใช้กระบวนการทาง ปัญญา (กระบวนการคิด) กระบวนการทาง สังคม (กระบวนการกลุ่ม) และให้ผู้เรียนมี ปฏิสัมพันธ์และมีส่วนร่วมในการเรียนสามารถ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้ โดยผู้สอนมีบทบาท เป็นผู้อำนวยการความสะดวกจัดประสบการณ์การ เรียนรู้ให้ผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ

อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนาศ (2555) ที่ศึกษาเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครราชสีมา โดยรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน รองลงมาคือ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนการ สอน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านสื่อการ เรียนการสอน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรมีทางในการ กำหนดขอบข่ายงานโดยบริหารงานตามภารกิจ ทั้ง 4 งานของโรงเรียนได้อย่างชัดเจนและ เหมาะสม

1.2 ผู้บริหารควรกระตุ้น ส่งเสริมให้ ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนมากยิ่งขึ้น เพื่อนำ ผลการวิจัยมาพัฒนาการบริหารโรงเรียน

1.3 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้ครู แสวงหาความรู้ใหม่ ๆ ตลอดเวลาเพื่อประโยชน์ สูงสุดแก่นักเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน

สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชลบุรี เพื่อให้
ได้ข้อมูลเชิงลึกและมีความถูกต้องแม่นยำ

สำคัญของโรงเรียน สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดชลบุรี

2.2 ควรวิจัยความพึงพอใจของครู

ต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็น

เอกสารอ้างอิง

- คาวี เจริญจิตต์. (2557). การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการบริหารของผู้บริหาร
สถานศึกษา กับการบริหารวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา ระยอง. สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2551). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของประชาชนในเขตจังหวัดนครปฐม ปี
2551. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครปฐม.
- ปิยวรรณ เพชรภา. (2551). การบริหารการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญของ
ผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4.
วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2542). ปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ
ที่สุด. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2543). แนวทางการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติ
การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- อุไรลักษณ์ วิบูลย์ธนมาศ. (2555). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการจัดการ
เรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษา นครราชสีมา เขต 7. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ
บริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities.
educational and psychological measurement. Psychological Journal, 30(3): 608-610.
- Owens, Robert G. (1995). Organization Behavior in Education (5th ed). Boston: Allyn & Bacon.